

Barnradions bokpris

Om läroplaner

I Barnradions bokpris samtalar barn om böcker och hur de tänker om det lästa. Serien vill locka barn till läsning, till bokprat och till att hitta de böcker som ger en stor läsoplevelse. Som lärare har du, tillsammans med din klass, också möjlighet att lyssna till och arbeta med andra utvalda böcker från Barnradions bokpris tidigare säsonger.

Syfte

Seriens syfte är att skapa intresse för läsning av skönlitteratur men också för lyssnande. Med hjälp av programmen och handledningen kan du som lärare fördjupa elevernas förståelse för vikten av att läsa - men också av lusten för att både läsa och lyssna, och att prata om det lästa.

Läroplanskopplingar

Skolans uppdrag, Lgr22:

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.

Ämnets syfte, svenska, Lgr22:

Eleverna ska ges möjlighet att läsa, analysera och resonera om skönlitterära verk i olika genrer.

Centralt innehåll, åk 4-6

- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.
- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser.
- Skönlitteratur för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen.

Stöd och tips

Innan du lyssnar med eleverna

- Lyssna själv till programmen.
- Bekanta dig med böckerna.
- Hitta information om författare och illustratör.
- Fundera över vilka elevaktiviteter som kan vara möjliga under själva lyssnandet: anteckningar med frågor, ord eller åsikter för det gemensamma samtalet i klassrummet.

- Hitta länkar till böckernas omslag.
- Hitta länkar till smakprov ur boken.
- Hitta länk till författarens hemsida.
- Hitta länk till illustratörens hemsida.

Författarfråga

Till varje avsnitt finns i lärohandledningen en författarfråga. Ta hjälp av den för att få eleverna att fundera över författarens tankar kring boken hen skrivit. Genom att ställa en fråga till författaren kan vi i samtal medvetandegöra rösten bakom det skrivna ordet, och få förståelse för att författare har tankar om teman och motiv som framträder i boken.

Förförståelse

Skapa en gemensam grund att utgå från. Hjälpe eleverna med förförståelse genom att prata om handlingen och centrala begrepp.

Låt eleverna fundera över vad de tror kommer att hända i avsnittet med hjälp av aktuella ord och begrepp. Här är EPA (arbeta: enskilt, par, alla) en bra metod att arbeta efter. Eleverna får träna på att skapa egna, inre bilder. De kan också skriva eller rita vad de tror kommer att hända.

Nominerade böcker 2026:

Hand i hand av Johan Ehn

En sällsynt varm och innerlig kärlekshistoria. En kärlek som kanske måste hållas hemlig. Med hjälp av ett kodspråk lyckas Robin och Ludvig träffas under skoltid på hemliga platser. Som om inte det var svårt och stort nog, får Robin kontakt med en syster han inte visste fanns. Robin och hans pojkvän bestämmer sig för att söka upp henne. Mötet blir inte alls som han tänkt sig. En bok där glittrande nyförälskelse ger kraft och mod.

Arbeta med omslaget

1. Hur lockar omslaget att läsa boken?
2. Vad ger omslaget för information?
3. Hur hittar du en bok som du blir sugen på att läsa? Hur avgör du att du vill läsa just den boken?

4. Hur kan tips från skolbiblioteket och andra bibliotek hjälpa dig att hitta böcker som passar för dig?

Diskussionsfrågor

Låt eleverna diskutera frågorna tillsammans i mindre grupper. Låt samtalet få ta tid, så att eleverna hinner utveckla sina tankar gemensamt. Du kan exempelvis spela in samtalen och skapa korta poddar till varje bok. Låt eleverna inspireras av programserien.

1. Robin och Ludvig väljer att hålla sin kärlek hemlig. Hur tror du att skolan hade reagerat om pojkarna varit öppna med sin relation?
2. Robin undanhåller sanningen för sin syster. Vad är skillnaden mellan att undanhålla och att ljuga?
3. Robins pappa har lämnat och dolt sitt första barn för sin nya familj. Hur tror ni han mår och tänker kring det?
4. På vilka sätt visar Ludvig att han verkligen är kär i Robin?
5. Robin lär känna sin syster via Robloxspelande. Hur kan man lära känna någon när man spelar? Vilka är för- och nackdelarna med det?

Författarfrågan: Din första barnbok "Kollokillen" var delvis självbiografisk. Hur är det med boken "Hand i hand"?

Stenöga av Maria Frensborg

En familjehemlighet som det absolut inte får pratas om, håller två familjer i ett obekvämt grepp. När mormor har dött och hennes aska ska spridas i havet går det inte att undvika konflikt. Under ett nattligt möte mellan Harry, bäste vännen Claudan och storkusinen Zeb kommer det mest förbjudna upp till ytan. En obehaglig och skrämmande upplösning tar sin början. Tur att Claudan inte fattar att hon ska hålla tyst. I Stenöga får skärgården ett nytt djup.

Arbeta med omslaget

1. Hur lockar omslaget att läsa boken?
2. Vad ger omslaget för information?
3. Hur hittar du en bok som du blir sugen på att läsa? Hur avgör du att du vill läsa just den boken?

4. Hur kan tips från skolbiblioteket och andra bibliotek hjälpa dig att hitta böcker som passar för dig?

Diskussionsfrågor

Låt eleverna diskutera frågorna tillsammans i mindre grupper. Låt samtalet få ta tid, så att eleverna hinner utveckla sina tankar gemensamt. Du kan exempelvis spela in samtalen och skapa korta poddar till varje bok. Låt eleverna inspireras av programserien.

1. Harry, Claudan och Zeb gör inbrott i en stuga för att överleva. När tycker du det är motiverat att bryta mot lagen?
2. Harrys mamma har inte pratat med sin bror på flera år. Hur skiljer sig deras upplevelser åt kring händelsen som blev familjehemligheten?
3. Claudan bryter tabuet och frågar rätt ut om stämningen i släkten. Vilka konsekvenser får det?
4. Mormor som betytt mycket är död. På vilka olika sätt lever mormor kvar på ön?
5. Vilka faror utsätter sig barnen för när de bestämmer sig för att simma nattetid?

Författarfråga: Hur tänkte du när du skapade Claudan? Var det meningen att hon skulle få en så kraftfull roll i händelseförloppet?

Rök av Linda Johansson

Spöket i Alvas hus nöjer sig inte med att skrämmas med lite röklukt, det vill ta över hennes kropp. När Alva blir besatt av spöket slungas hon tillbaka i tiden och byns skrämmande historia rullas upp. Varför luktar det rök? Vad är det för nedgrävda ben i trädgården? Kan spöket vara en häxa? Alva får otippad hjälp med frågorna av Isak, den struliga grannpojken med mycket besvärlig pappa. En bok som får håret att resa sig i nacken. Och visst känner du lite röklukt?

Arbeta med omslaget

1. Hur lockar omslaget att läsa boken?
2. Vad ger omslaget för information?
3. Hur hittar du en bok som du blir sugen på att läsa? Hur avgör du att du vill läsa just den boken?
4. Hur kan tips från skolbiblioteket och andra bibliotek hjälpa dig att hitta böcker som passar för dig?

Diskussionsfrågor

Låt eleverna diskutera frågorna tillsammans i mindre grupper. Låt samtalet få ta tid, så att eleverna hinner utveckla sina tankar gemensamt. Du kan exempelvis spela in samtalen och skapa korta poddar till varje bok. Låt eleverna inspireras av programserien.

1. Dubbelnissarna är viktiga för byn på flera sätt. Varför tycker några av invånarna i byn illa om dem?
2. Vad vill spökflickan, tror du?
3. Alva är väldigt försiktig med att acceptera Isak. Kan du förstå henne? Varför?
4. Alva är ofta ny i klassen eftersom de flyttar ofta på grund av mammas jobb. Hur kan du hjälpa ett barn som kommer ny till klassen?
5. Hur ser Alva på det övernaturliga jämfört med hennes mammas syn på fenomenet?

Författarfråga: Tror du på övernaturliga saker?

Stormbarn av Cecilia Lidbeck

Elli och Harry försöker hitta föräldrarna som försvann under en av de större stormarna som blivit vanliga nu för tiden. Oväder och översvämningar tvingar dem hela tiden att förflytta sig. Dagarna är en kamp för överlevnad. När de träffar andra barn som också är på flykt krävs vaksamhet, vill de hjälpa eller vill de utnyttja. Barn som är hungriga och saknar trygghet går inte att lita på, men ibland måste man ändå försöka. En dystopisk berättelse om vad som kanske väntar oss i en alltför snar framtid.

Arbeta med omslaget

1. Hur lockar omslaget att läsa boken?
2. Vad ger omslaget för information?
3. Hur hittar du en bok som du blir sugen på att läsa? Hur avgör du att du vill läsa just den boken?
4. Hur kan tips från skolbiblioteket och andra bibliotek hjälpa dig att hitta böcker som passar för dig.

Diskussionsfrågor

Låt eleverna diskutera frågorna tillsammans i mindre grupper. Låt samtalet få ta tid, så att eleverna hinner utveckla sina tankar gemensamt. Du kan exempelvis spela in samtalen och skapa korta poddar till varje bok. Låt eleverna inspireras av programserien.

1. Hur och när kom du på att Harry var en hund?
2. Barnen som Elli möter har formats av stormar och flykt. Kampen för att överleva påverkar barnen på flera olika sätt. Hur?
3. När tror du boken utspelar sig? Är vi på väg mot denna typ av klimatkatastrof? Kan du se tecken redan nu?
4. Elli och Billie räddas av kvinnan Sally som valt att stanna kvar i sin stad. Sally är Annorlunda. Hur skulle du beskriva henne?
5. Precis som Elli är det många barn som är på flykt och inte vet om föräldrarna lever. På vilka sätt kan vi hjälpa dessa barn?

Författarfråga: Barnen i boken kämpar för att överleva men många av dem saknar hopp. Varför?

Fejk eller fakta? av Oskar Degard

Tillvaron myllrar av fakta. De dyker dessutom upp lite här och där, både analogt och digitalt. Här får vi läsa en mängd olika påståenden. Ska man kissa på den som blivit bränd av en manet? Blir man förkyld av kyla? Är det bara på film som man halkar på bananskal? Vad är fakta och vad är fejk? Det här är en bok att läsa tillsammans, sträckläsa, eller bara bläddra i. En rolig bok med allvarlig ton, som hjälper dig i jakten på sanningen.

Arbeta med omslaget

1. Hur lockar omslaget att läsa boken?
2. Vad ger omslaget för information?
3. Hur hittar du en bok som du blir sugen på att läsa? Hur avgör du att du vill läsa just den boken?
4. Hur kan tips från skolbiblioteket och andra bibliotek hjälpa dig att hitta böcker som passar för dig?

Diskussionsfrågor

Låt eleverna diskutera frågorna tillsammans i mindre grupper. Låt samtalet få ta tid, så att eleverna hinner utveckla sina tankar gemensamt. Du kan exempelvis spela in samtalen och skapa korta poddar till varje bok. Låt eleverna inspireras av programserie

1. Vilken av fejkfaktan trodde du på innan du läste boken?
2. Boken är indelad i olika kategorier. Vilken tyckte du var intressantast att diskutera? Varför?
3. En bok har en faktagranskare som ser till att informationen stämmer. Men vad är det som gäller med sidor på nätet?
4. Varför tror du att människor hela tiden låter sig luras på nätet och i verkligheten?
5. Författaren skickar med en uppmaning på sista sidan. Vad innebär den?

Författarfråga: Hur gjorde du urvalet som finns med i boken?

Final

Dags att kora årets bästa bok.

I det här avsnittet ska juryn utse vilken som är den bästa boken! Det är ett stort ansvar. I Barnradions bokpris är det barn som väljer vinnarboken och vilken författare som förutom äran också får 30 000 kronor i prispengar.

Att välja bok

Juryn säger i programmet att boksamtalen påverkat deras syn på de olika böckerna. Hur kommer det sig, tror du? Tror du att din syn på en bok kan påverkas genom att du diskuterar en bok med andra?

1. Vad är det som får dig att läsa en bok?
2. Vad är det som får dig att välja bort en bok?
3. Hur kan tips från skolbiblioteket och andra bibliotek hjälpa dig?
4. Hur hittar du en bok som du blir sugen på att läsa? Hur avgör du att du vill läsa just den boken?

Lärohandledningen är skriven av Peter Johansson och Elisabet Niskakari